

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Dionysii Carthvsiani, luculenta iuxta ac compendiaria
in Acta apostolorum exegesis siue commentaria**

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

Leuiticus habet Cap. viginti septem. Et agitur in eo de ritu holo caustorum,
de sacrificijs & hostijs offere[n]dis, de vrna & vestibus Aaron de ordine &
ministerio Leuitarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

E P I T O . E X E X O .

Si quis est domini iungatur mihi.

Dixit Moyses ad dñm, Aut dimitte populo hanc noxā
aut si non facis, dele me de libro quem scripsisti
Dixit dominus Moysi. Qui peccaverit mihi, delebo eū
de libro meo

¶ Cap. xxxiiij

¶ Dixit dominus ad filios Israel. Jam nunc depone or-
natum tuum ut sciam quid fac iam tibi.

Loquebatur dominus ad Moysen facie ad faciem, sicut
loqui solet homo ad amicum suum.

Dixit Moyses ad dñm. Si inueni gratiam in conspectu
tuo, ostende mihi faciem tuam ut sciam te, & inueniam
gratiam ante oculos tuos.

Dixit Moyses ad dominum. Si non tu ipse præcedas
nos, ne educas nos de loco isto. In quo enim scire pote-
rimus inuenisse nos gratiam in conspectu tuo, nisi am-
bulaueris nobiscum.

Dixit dñs ad Moysen. Inuenisti ḡfam coram me, & te
īpm noui ex noīe. Qui ait: Onde mihi gloriā tuam. R̄n
dit. Ego oīdam tibi omne bonū, & vocabo in noīe dñi
coram te. Et miserebor cui voluero, & clemens ero, in
quem mihi placuerit. Rursum q̄ ait. Non poteris vide-
re faciem meam. Non enim videbit me homo & viuet.

¶ Cap. xxxiiij

¶ Dñator dñe, misericors & clemens, patiens & multæ
misericordiæ ac verus, q̄ custodis misericordiā in mi-
lia, q̄ aufers iniqtatem & scelera atq̄ petā, nullus q̄ apē-
te p se innocens est, q̄ reddis iniqtatem p̄ m filijs ac ne
potibus in tertiam & quartam progeniem.

Fuit Moyses cum domino quadraginta dies, & qua-
draginta noctes.

Panem non comedit & aquam non bibit.

Ignorabat Moyses quod cornuta esset facies eius ex
consortio dei.

¶ Leuiticus habet Cap. viginti se-
ptem. Et agitur in eo de ritu holō
caustorum, de sacrificijs & hostijs

R 2

D. DIONY. A RICK. CART.
offerēdis, de vrna & vestibus Aaron
de ordine & ministerio Leuitarum.

Caput secundum.

Vicquid obtuleris sacrificij sale condies,
nec auferes sal fœderis dei tui de sacrificio
tuo. In omni oblatione offeres sal.

¶ Cap.vi.

Ignis est iste perpetuus, qui nunquam deficiet
in altari. (Per hunc ignem significatur charitas, quia sem
per in ara cordis ardere debet.)

¶ Cap.vii.

Anima pollutâ quæ ederit de carnis hostiæ paci-
ficatorum quæ oblata est domino, peribit de populis suis
(Quantomagis qui corpus Christi comedenter immun-
dus?) ¶ Cap.x.

Dixit dominus ad Moysen. Sanctificabor in his qui
appropinquant mihi, & in conspectu omnis populi glo-
rificabor.

Dixit dominus ad Aaron. Vinum & omne quod in-
ebriare potest non bibes tu & filii tui quando insabi-
tis in tabernaculū testimonij, ne moriamini, vt habe-
atis scientiam discernendi inter sanctum & prophananum
inter pollutum & mundum, doceatisque filios Israël le-
gittima mea.

Cap.xii.

Nolite contaminare animas vestras. Ego enim sum
dominus deus vester, Sancti estote, quoniam ego san-
ctus sum.

Cap.xvii.

Anima omnis carnis in sanguine est. Vnde dixi filiis
Israel. Sanguinem vniuersæ carnis non comedetis,

Cap.xix.

Cum messueris segetes terræ tuæ, non tondebis
vsque ad solum superficie terræ, nec remanentes spi-
cas colligetis, ne quia in vinea tua racemos & grana tua
decidentia congregabis, sed pauperibus & peregrinis
earpenda dimittes.

R.
T.
ron
n.

dies,
ficio

ciet
sem

aci-
suis
nun

qui
glo

ne-
abi-
bea
um
elle

um
an-

lis

bis
pi-
rua
nis

EPITOME EX LÉVIT.

Non facies calumniam proximo tuo, nec vi opprimes eum. Nec morabitur opus mercenarij apud te usque mane.

Non maledices surdo, nec coram cæco pones offenditum. Iuste iudicabis, nec confideres personam pauperis, neque honores vultum potentis.

Non eris criminator, nec susurro in populo.

Ne oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publice argue eum, nec habeas super illo peccatum.

Non quæres ultionem, nec memor eris iniurie ciuium tuorum.

Vestem quæ ex duobus contexta est, non indueris.

Non augurabi nisi nec obseruabis somnia, neque in rotundum attundebitis comam, nec radetis barbam.

Corā cano capite consurge, & honora psonā senis.

Nolite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula, in pondere, in mensura. Cap. xxii.

Sacerdotes sancti erunt deo suo, & non polluent nomen eius. Incensum enim domini & panes dei sui offerunt & ideo sancti erunt.

Dixit dominus ad Aaron. Homo de semine tuo qui habuerit maculam, non offeret panes domino deo suo. (Nota, Per hoc significatur, quod sacerdos carere debet omni peccato.)

Omnis alienigena non comedet de sacrificatis.

Cap. xxiiij.

Qui irrogauerit maculam cuilibet ciuium suorum, sicut fecit sic fiat ei. Fracturam pro fractura, oculū pro oculo, dentem pro dente restitut. Qualem infixerit maculam, tales sustinere cogetur.

Cap. xxv.

Sanctificabis annum quinquagesimum, & vocabis remissionem cunctis habitatoribus terræ tuæ. Ipse est enim iubileus. Reuertetur homo ad possessionem suam & vnuquisque reuertetur ad familiam pristinam, quia iubileus est.

Terra non videtur in perpetuum, quia mea est. & vos aduenæ & coloni mei. Vnde cuncta regio posseditio

R. 3

D. D I O N Y S I A R I C K. CAR
nis vīæ sub redemptionis conditione vendetur. Si at-
tenuatus frater tuus vēdiderit possessionē suam, ppi-
quus eius potest redimere. ¶ Cap. xxvi.

Si non obedieritis mihi, cōteram duritiam supbię ve-
strę. Daboq; vobis cælum desuper sicut ferreum, & ter-
ram æneam.

Numeri continet Cap. xxxvi. & agi-
tur in eo de numeratione & murmu-
ratione populi siue tribuum Israel, de
prophetia Balaam, de māsionibus po-
puli in deserto, & victoria contra re-
ges citra Iordanem. Ca. I.

Verunt simul omnes filii Israel a vicesi-
āno & supra quod numerauerunt Moy-
ses & Aaron in deserto, sexcenta tria mi-
lia virorum, quingenti quinquaginta.
Leuitæ autem non sunt numerati cū eis.
¶ Cap. iij.

Alij nulla curiositate videat quæ in sanctuario sunt pri-
usquam inuoluantur. Alioquin morientur.

¶ Cap. vi.

Loquit⁹ est dñs Moysi & Aaron dicens. Sic bñdicetis fi-
lijs Israel. Benedicat tibi dominus & custodiat te. Ostē-
dat dominus faciem suam tibi, & misereatur tui. Cōuer-
tat dñs vultum suum ad te, & det tibi pacem.

¶ Cap. viij.

Dixit dñs. Hæc est lex Leuitarum. A viginti quinq; an-
nis & supra, ingrediēt ut ministrēt in tabernaculo fœ-
deris. Cūq; quinquagesimū ætatis annum impleuerint
seruire cessabūt. Eruntque ministri fratrum suorum in
tabernaculo fœderis, ut custodiāt quæ fuerint sibi com-
mendata. Opera autem ipsa non faciant.

¶ Cap. xi.

Ortū est murmur populi q̄si dolentium, p labore. Quod
cū audisset dñs iratus est, & accēsus ē in eos ignis dñi.
Flagrabant desyderio carnium & dicebant. Quis